

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
642-14

meddelad i Stockholm den 8 januari 2015

KLAGANDE

2Secure Screening AB, 556725-8560

Ombud: Advokaterna Pontus Stenbeck och Mikael Dubois
Hamilton Advokatbyrå KB
Box 715
101 33 Stockholm

MOTPART

Datainspektionen
Box 8114
104 20 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 9 januari 2014 i mål nr 2758-13, se bilaga
(här borttagen)

SAKEN

Tillämpning av personuppgiftslagen

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen bifaller överklagandet och upphäver
underinstansernas avgöranden.

Dok.Id 153066

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND

2Secure Screening AB tillhandahåller en tjänst som ger företag, organisationer och myndigheter möjlighet att bl.a. få arbetssökande kontrollerade inför en anställning, s.k. bakgrundskontroll. Bolaget erbjuder två olika bakgrundskontrolltjänster; en enklare kontroll (screening) och en mer omfattande undersökning (bakgrundskontroll).

Datainspektionen förelade den 30 november 2011 2Secure Screening AB att antingen upphöra med att registrera personuppgifter inom ramen för tjänsterna screening och bakgrundskontroll av arbetssökande eller vidta vissa specifika åtgärder enligt hanteringsreglerna i personuppgiftslagen (1998:204), PUL. Som skäl anfördes att undantagsregeln i 5 a § PUL inte var tillämplig. Enligt Datainspektionens mening kunde det inte ha varit lagstiftarens avsikt att en sådan omfattande och systematisk kartläggning av individer, som de aktuella tjänsterna innebar, skulle omfattas av undantaget för vardaglig behandling av personuppgifter.

2Secure Screening AB överklagade beslutet hos Förvaltningsrätten i Stockholm, som avlog överklagandet. I det nu överklagade avgörandet avlog Kammarrätten i Stockholm bolagets överklagande.

YRKANDEN M.M.

2Secure Screening AB yrkar att Datainspektionens beslut ska upphävas och anför bl.a. följande. Inom ramen för tjänsterna screening och bakgrundskontroll sparas inhämtade uppgifter i en excelfil och därefter skrivs rapporter i ett vanligt word-dokument. Materialet som de behandlade uppgifterna ingår i är inte någon databas eller något register och ingår inte heller i något dokument- eller ärendehanteringssystem. Bolaget vidtar ett antal åtgärder för att försvåra sökning efter

personuppgifter och för att värna den registrerades integritet genom bl.a. kryptering och förvaring av rapporten.

Av underinstansernas avgöranden framgår tydligt att en omständighet som tillmätts väsentlig betydelse för frågan om 5 a § PUL är tillämplig, är att 2Secure Screening AB företar en systematisk kartläggning av enskilda. Om kartläggningen av enskilda är systematisk eller inte har inte någon relevans för frågan om det material som personuppgifterna i fråga ingår i är strukturerat eller ostrukturerat. Även om en systematisk kartläggning har genomförts kan resultatet av denna naturligtvis sammanställas i ett material som är att anse som ostrukturerat enligt 5 a § PUL.

Datainspektionen bestrider bifall till överklagandet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

Personuppgiftslagen systematiserades från början efter en hanteringsmodell. Med detta begrepp avsågs att lagen skulle reglera själva hanteringen av personuppgifter oavsett om hanteringen i det enskilda fallet kunde betecknas som harmlös eller känslig från integritetssynpunkt (prop. 1997/98:44 s. 36 ff. och prop. 2005/06:173 s. 11).

Från och med den 1 januari 2007 innehåller personuppgiftslagen två alternativa regelsystem; dels de ursprungliga hanteringsreglerna, dels den nu aktuella undantagsregeln i 5 a § PUL. Av första stycket i undantagsregeln följer att hanteringsreglerna i 9, 10, 13–19, 21–26, 28, 33, 34 och 42 §§ inte behöver tillämpas på behandling av personuppgifter som inte ingår i eller är avsedda att ingå i en samling av personuppgifter som har strukturerats för att påtagligt underlätta sökning efter eller sammanställning av personuppgifter. I andra stycket anges att sådan behandling som avses i första stycket inte får utföras, om den innebär en kränkning av den registrerades personliga integritet.

Frågan i målet

Frågan i målet är om undantagsregeln i 5 a § första stycket PUL ska tillämpas på bolagets behandling av personuppgifterna i det material som omfattas av Datainspektionens beslut, dvs. i excelfil och i wordfil.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

I målet är ostridigt att materialet i fråga inte ingår i eller utgör en del av ett mer kvalificerat dokument- eller ärendehanteringssystem.

Av 5 a § första stycket PUL framgår att bedömningen av vad som ska anses omfattas av undantaget kan beskrivas som en prövning i två steg. Först ska avgöras om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en samling av personuppgifter som har strukturerats. Om så anses vara fallet ska i det andra steget avgöras i vad mån strukturen påtagligt underlättar sökning efter eller sammanställning av personuppgifterna.

Mot bakgrund av den i lagen valda avgränsningen inverkar det inte på bedömningen vilken typ av personuppgifter som behandlas eller i vilket medium de förekommer, t.ex. i text, ljud, bild eller annat (prop. 2005/06:173 s. 18 f. och 58). Av samma skäl kan det inte heller ha någon betydelse att den verksamhet som 2Secure Screening AB bedriver innefattar en omfattande och systematisk kartläggning av den arbetssökande. Det avgörande är i stället hur materialet har strukturerats.

Lagtexten ger inte någon närmare vägledning i frågan om vad som kan anses ligga i uttrycket ”en samling av personuppgifter som strukturerats”. Av utredningen i målet framgår att de personuppgifter som samlats in av bolaget har tagits in i

digitala dokument och behandlats utifrån sex ämnesområden: persondata, ekonomi, bolagsengagemang, rättsärenden, media/internet och CV-kontroll. Ett sådant dokument måste anses utgöra en samling av personuppgifter som har strukturerats.

Fråga är dock om samlingen har strukturerats i den mening som avses i 5 a § första stycket PUL, dvs. för att påtagligt underlätta sökning efter eller sammanställning av personuppgifter. Inte heller i detta avseende ger lagtexten någon närmare ledning. I förarbetena ges exempel på tre typer av personuppgiftsanknuten struktur som är avsedd att undantas (prop. 2005/06:173 s. 20 ff.). Det första exemplet är när datorteknikens fördelar i fråga om strukturering i förhållande till manuell hantering egentligen inte har använts, t.ex. när en lista med personuppgifter skrivs i bokstavsordning i ett ordbehandlingsprogram eller på en webbsida (enkel personuppgiftsanknuten strukturering). Det andra avser vanlig användning av datorns filsystem, t.ex. att filer, mappar eller kataloger i datorns filsystem namnges med hjälp av personuppgifter. Det tredje exemplet gäller vanlig användning av datorstödd kommunikation.

Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening ger utredningen i målet vid handen att personuppgifterna är strukturerade endast på så sätt att de är listade i vad som utgör enkla digitala dokument i kalkyl- och ordbehandlingsprogram. Datorteknikens fördelar har således visserligen utnyttjats, men inte i fråga om strukturering i förhållande till manuell hantering.

Mot denna bakgrund kan personuppgifterna inte anses ha strukturerats för att påtagligt underlätta sökning efter eller sammanställning av personuppgifter. Bolagets behandling av personuppgifterna omfattas därför av undantagsregeln i 5 a § första stycket PUL.

Överklagandet ska således bifallas och underinstansernas avgöranden upphävas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Mats Melin, Eskil Nord, Elisabeth Rynning, Inga-Lill Askersjö och Mahmut Baran.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Anne-Therése Byström.